

CYNGOR CYMUNED YSTRAD FFLUR
COFNODION Y CYFARFOD MISOL
19.03.2026 @ 7.00pm
LLYFRGELL NEUADD PANTYFEDWEN
PONTRHYDFENDIGAID

1. CROESO'R CADEIRYDD A MATERION PERSONOL

Croesawodd y Cadeirydd, y Cynghorydd Elgan Williams, bawb i'r cyfarfod. Trist oedd aelodau o glywed am farwolaeth Mr Dilwyn Williams (cyn-berchennog Siop y Bont, Pontrhydfendigaid) a oedd bellach wedi bod yn byw yn Nhregaron.

2. PRESENNOL

Y Cynghorydd Alun Price Jones
Y Cynghorydd Angharad Jones
Y Cynghorydd Richard Jones
Y Cynghorydd Gareth Edwards
Y Cynghorydd Gareth Owen
Y Cynghorydd Elgan Williams
Eleri Thomas (Clerc) &
Swyddog Cymorth Cymunedol yr Heddlu: SCCH John Evans.

3. YMDDIHEURIADAU

Ymddiheurodd y Cynghorwyr Mel Briant, Ieuan Davies, Ifan Davies a Non Jones am eu hanallu i fynychu'r cyfarfod.

4. MATERION YR HEDDLU

Darparodd SCCH John Evans y wybodaeth ganlyinol am faterion yr heddlu yn ystod y mis diwethaf.

ASB / Aflonyddwch :0

Byrgleriaeth : 0

Difrod Troseddol : 0

Lladrad : 0

Ymosodiad Trais : 0

Twyll : 0

Amrywiol: -

1) Twyll Negeswyr; ardal Powys. £80,000 wedi'i ddwyn.

Troseddwyr yn honni'u bod yn Swyddogion Heddlu neu Swyddogion Banc dros y ffôn

i dwyllo dioddefwyr i drosglwyddo arian parod, eitemau gwerthfawr neu gardiau banc i'r negesydd.

Gwelwyd gweithgaredd amheus ar gyfrifon banc nifer o bobl.

2) Galwadau Oer dros y ffôn – AI – llais wedi'i recordio a'i ddefnyddio heb ganiatâd ar gyfer dibenion troseddi.

3) Galwadau twyllodrus: Arddangosfa ID Adnabod 01974 (ardal Tregaron)

Derbyniwyd trwy lythyr neges gan Mrs Clare Hughes, Argoed, Stryd y Felin, Pontrhydfendigaid yn datgan pryder am gerbydau oedd wedi'u parcio ar fynedfa Stryd y Felin ac yn gyfagos i'w chartref, Argoed, gyferbyn â'r Llew Du. Hefyd, roedd biniau olwyn a

chonau mawr yn beryg. Ar rai diwrnodau, byddai cerbydau mwy o faint na char yn ei gweld hi'n amhosibl gyrru trwy'r lôn i gynnwys, mewn argyfwng, frigâd dân ac ambiwlans. Ar adegau penodol, roedd cerbydau wedi'u parcio ar gyffordd y ffordd hon; gallai damwain ddigwydd oherwydd y lleoliad anweladwy ar yr ochr dde. Cyfeiriwyd y consyrn at Gyngor Sir Ceredigion a Heddlu Dyfed-Powys.

Adroddwyd bod yr Heddlu'n monitro'r sefyllfa.

5. DATGANIAD O FUDDIANT PERSONOL A RHAGFARNLLYD: Dim wedi'i ddatgan.

6. CADARNHAU COFNODION 19eg CHWEFROR 2026
CYNIGIWYD (Y Cynghorydd Richard Jones, EILIWYD (Y Cynghorydd Gareth Owen) a PHENDERFYNWYD bod Cofnodion 19 Chwefror 2026 yn gofnod cywir ac fe'u llofnodwyd gan y Cadeirydd.

7. MATERION SY'N CODI

7.1 Pafiliwn y Bont: ar hyn o bryd ar werth ar y farchnad agored a rhaid ei hysbysebu am 6 wythnos. Pris gofyn £350,000. [eiddo ar werth ym Mhontrhydfendigaid, Ystrad Meurig, SY25 - £350,000](#)

7.2 Cynllun lle: <https://placemaking-ceredigion.wales/> Dim datblygiadau pellach i'w hadrodd.

7.3 Ardal Chwarae Pantyfedwen

Cychwynnwyd ar y gwaith paentio'r parc.

Sandio i lawr ac addurno'r 2 springer £100

Sandio i lawr ac addurno 2 set o siglenni sedd fflat £420

Sandio i lawr uned aml-chwarae fawr ac addurno £850 CYFANSWM £1,370. (Trev) defnyddir paent Rustolium lliw cyfunol.

Derbynnir grant Cynnal y Cardi Cyngor Sir Ceredigion o £11,700 cyn bo hir.

Cytunwyd i roi sylw i Grant y Loteri Genedlaethol.

Gallai Hazel Thomas, Prif Weithredwr CAVO, gynnig cymorth mewn perthynas â chyllid grant ac argymhellir Cyllid y Loteri [Arian i Bawb y Loteri Genedlaethol Cymru | Cronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol](#) – roedd llawer o leoedd yng Ngheredigion wedi bod yn llwyddiannus yn eu cais ac roedd yn werth rhoi sylw i'r grant yn ei barn hi.

7.4 Bin Graean: yng nghyffiniau Heol y Bannau: yn awr yn ei le. Roedd bin graean wedi'i osod ar Ystâd Maesydderwen (sy'n eiddo i'r Cyngor Cymuned). Bydd angen ail-leoli'r bin – penderfynwyd aros tan y gaeaf nesaf cyn gwneud hynny.

7.5 Bioamrywiaeth Adran 6: Gwaith ar y gweill. Roedd y Cynghorydd Mel Briant yn rhoi sylw i'r mater.

7.6 Lôn Fach: Bont Werdd: Ilifogydd: Diolchwyd i'r Cynghorydd Non Jones am roi sylw i'r mater.

7.7 Pwyllgorau:

Pwyllgor y Neuadd: Cynhaliwyd y Cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol ar yr 16eg Mawrth 2026. Digwyddiad codi arian i'w drefnu – Jim West. 3 dyfyniad i'w derbyn ar gyfer paentio'r Neuadd.

30ain Mai – Ras Tractor a Bingo.

Llywodraethwyr yr Ysgol: Roedd y Cynghorydd Angharad Jones wedi mynychu cyfarfod yn gynharach yn y dydd.

7.8 Torri Glaswellt dros fisoedd yr haf yn y Pentref: i geisio tendrau erbyn dydd Iau 19 Mawrth 2026. 6.55pm. Hysbysiadau wedi'u gosod ar Fb, Barcud a Siop y Bentref.

1. Glan-yr-Afon – 3 toriad

2. Rhifau 1-5 Maesydderwen – 3 toriad

3. Mynedfa i'r Pentref tua 2m o'r arwydd ar y brif fynedfa i gynnwys y Glas 5/6 toriad

4. O amgylch Neuadd Pantyfedwen toriadau x6 i gynnwys y tu fewn i ffens yr Ysgol Feithrin a'r Parc. Doedd dim hawl torri glaswellt yn ystod oriau'r Ysgol Feithrin.

Derbyniwyd dau ddyfyniad:

1. Dan Owens, Tuen Garden Maintenance, Ponterwyd £2,000 (heb ei gofrestru ar gyfer TAW) am y gwaith cyfan

2. D. Benjamin, Ffordd yr Orsaf, Tregaron £2,520 (heb gynnwys TAW, y gellir ei adennill gan y Cyngor Cymuned) – pris ar gyfer 2026 a 2027

Ar ôl trafod yn ofalus cytunwyd i ddyfarnu'r gwaith i Dan Owens. Toriad cyntaf canol - diwedd Ebrill 2026.

7.9 Gohebiaeth gan Carys Aldous-Hughes, Ymddiriedolaeth Ystrad Fflur, yn estyn gwahoddiad i'r Cyngor Cymuned i ymweld ag Ystrad Fflur.

Cytunwyd yn y cyfarfod blaenorol i awgrymu

penwythnos ddiwedd Mai 2026 neu yn ystod Mehefin 2026. Dywedodd yr ymateb a dderbyniwyd y byddai'n well ymweld ar ddiwrnod o'r wythnos pan fydd staff ar y safle. Cytunwyd gofyn i'r Cynghorydd Ifan Lloyd Davies gyflynu dyddiad.

8. GOHEBIAETH

8.1 Prosiect y Tractor Bach Mawr 2026:

gyrru o Gaernarfon i ddathliad yng Nghastell Caerdydd er budd Canser Ymchwil Cymru: i'w arddangos ar Dudalen fb y Cyngor Cymuned.

8.2 Bwrdd Iechyd Hywel Dda:

yn penderfynu ar fodel cynllun Gwasanaethau Clinigol y dyfodol:

Er gwybodaeth

8.3 Dinas Elan: Gwella diogelwch ar y ffyrdd gyda Dyfais Dangosydd Cyflymder

Evolis Vision:

Er gwybodaeth.

8.4 Gohebiaeth pellach: Er gwybodaeth yn unig - roedd llawer o negeseuon e-bost wedi'u

hanfon ymlaen at Gynghorwyr, rhwng cyfarfodydd, yn electronig.

9. CYNLLUNIO – dim materion cynllunio i'w hadrodd.

10. CYLLID TALIADAU

10.1 Un Llais Cymru Aelodaeth £161

10.2 Cyflog y Clerc: Mawrth 2026 £238.33 ; Treuliau: £64.31

10.3 Bin Halen: £149.99

11. Eitemau ar gyfer Facebook: Ras Tractor er budd Ymchwil Canser Cymru.

12 UNRHYW FATER ARALL

12.1 Lloches Fws ger yr Eglwys flaenorol: torrwyd 2 ffenestr.

12.2 Y llochesi bysiau o fewn y Pentref angen glanhau.

12.3 Y Cyngorydd Ifan Lloyd Davies bydd yn gwneud trefniadau mewn perthynas â'r arddangosfeydd blodau'r Pentref dros fisoedd yr haf.

12.4 Dŵr wedi cronni ar y ffordd wrth fynedfa'r Llew Coch. i adrodd y mater.

12.5 Twll ar gyffordd sy'n arwain o Bontrhydfendigiad i Ystrad Meurig – i adrodd at sylw Cyngor Sir Ceredigion.

12.6 Cytunwyd diolch i Ceinwen Goodwin, Lisa McFall ac eraill am gasglu sbwriel o gwmpas y Pentref ar fore ddydd Sul 15 Mawrth 2026.

Bydd y Cyngor Cymuned yn cynnal ei sesiwn casglu sbwriel flynyddol cyn Eisteddfod Pantyfydwen a chynhelir ar ddechrau mis Mai.

Daeth y cyfarfod i ben am 8.45pm. Dyddiad y Cyfarfod Nesaf: Dydd Iau 16 Ebrill 2026 @7pm.

Llofnod/ Dyddiad -----